

International Federation of Surveyors
 Fédération Internationale des Géomètres
 Internationale Vereinigung der Vermessungsingenieure
 Međunarodna udruga geodeta

Primopredaja Uprave između Ujedinjenog Kraljevstva i SAD-a

Charles Challstrom, Prof. Holger Magel, President Robert W Foster, Jerome Ives, Mary Clawson, Tom Kenzie and Christian Andreasen na primopredaji

Primopredaja dužnosti između bivše britanske i buduće američke Uprave FIG-a održana je u Washingtonu, D.C., 8. studenoga 1999. godine. Svečanost je održana u kombinaciji sa službenim sastancima, tako da je bivša britanska Uprava održala svoj posljednji sastanak zajedno s novim članovima Uprave u nedjelju prije primopredaje, a američka se Uprava prvi put sastala nakon primopredaje, u ponedjeljak 8. studenoga 1999.

Primopredaja je organizirana u sjedištu Nacionalnoga zemljopisnog društva u središtu Washingtona. Svečanosti je prethodila stručna sjednica o GPS-u, na kojoj su prezentacije održali stručnjaci iz Nacionalne oceanske i atmosferske uprave (National Oceanic and Atmospheric Administration -NOAA) i Intergrapha.

Govore dobrodošlice održali su dr. John Fahey, predsjednik Nacionalnoga zemljopisnog društva, i dr. D. James Baker, upravitelj Nacionalne oceanske i atmosferske uprave te podtajnik za oceane i atmosferu pri američkom Ministarstvu trgovine. Pozdrave domaćina, američkih udruga članica, prenio je prof. James Reilly, budući predsjednik Američkoga kongresa za geodeziju i kartografiju (ACSM), dok je Michael Yovino-Young, predsjedavajući FIG-ova Povjerenstva 9, predstavljao Institut vrednovatelja.

Na svečanosti je bilo oko 70 uzvanika, iz vlade, privatnih tvrtki, FIG-ovih institucijskih partnera i pokrovitelja te članovi američke Uprave iz razdoblja 1973–1975. Njihovu je delegaciju predvodio William Radlinski, počasni predsjednik FIG-a, koji je s okupljenima podijelio svoja sjećanja na kongres 1974. u Washingtonu, D.C. Mladi naraštaj američkih geodeta predstavljali su američki nacionalni delegati u devet FIG-ovih stručnih povjerenstava.

Službeni primopredajni govor, koji je dostupan na Webu, održao je prof. Peter Dale. Nakon svoje prezentacije predao je upravu novom predsjedniku Robertu W. Fosteru, čiji se potpuni govor također nalazi na FIG-ovim stranicama.

Glavna postignuća britanske Uprave čine osnivanje stalnog ureda, tješnju suradnju s UN-ovim agencijama, uključujući dogovore oko Dijaloga 6 za vrijeme konferencije Habitat II u Istanbulu 1996., te napokon zajedničku konferenciju UN-a i FIG-a u Melbourneu i stvaranje Bathurstske deklaracije. Ta i mnoga druga postignuća britanske Uprave istaknuta su i na primopredajnom sastanku. Ta postignuća uključuju, naravno, i vrlo uspješan i dojmljiv kongres u Brightonu 1998.

Članovi britanske Uprave bili su: predsjednik prof. Peter Dale, potpredsjednici Robert W. Foster (SAD), dr. Tom Kenzie i Grahame Lindsay (Australija), glavni tajnik dr. Roy Swanston, ravnatelj kongresa John Leonard i rizničar Michael Rainbird. Iznimnu podršku Upravi pružala je ravnateljica Uprave, gđica Jane Woolley.

Članovi američke Uprave su predsjednik Robert W. Foster, potpredsjednici prof. Holger Magel (Njemačka), Jerome Ives, dr. Tom Kenzie (UK), glavni tajnik Christian Andreasen, kongresna ravnateljica Mary G. Clawson i rizničar Charles Challstrom.

Za održavanje ceremonije primopredaje izabran je Washington zbog toga što će se ondje održati idući FIG-ov kongres, od 21. do 26. travnja 2002. Nakon uspostave stalnog ureda, primopredaja Uprave nema ono negdašnje značenje jer će se svakodnevni poslovi za vrijeme nove Uprave obavljati u stalnom uredu FIG-a u Kopenhagenu.

Radionica o uživanju zemljišta i katastarskim infrastrukturama za održivi razvoj

JoAnna DiSano UN-DESA, Prof. Ian Williamson (lijevo) i Prof. Peter Dale, na konferenciji

Radionica o uživanju zemljišta i katastarskim infrastrukturama za održivi razvoj, održana od 17. do 23. listopada u Bathurstu, u Australiji, okupila je 40 međunarodnih stručnjaka za upravljanje zemljištem iz 23 zemlje sa svih kontinenata, koji su, kroz niz radionica i plenarnih sjednica, radili na razvijanju Bathurstske deklaracije.

Nakon Radionice održana je otvorena Međunarodna konferencija u Melbourneu, na kojoj je predstavljena Bathurstska deklaracija. Na Radionici u Bathurstu i na Međunarodnoj konferenciji bili su predstavnici:

- UN-ova Odsjeka za gospodarska i društvena pitanja, Pododsjek za održivi razvoj, iz New Yorka;
- UN-ova Centra za ljudska naselja (Habitat), iz Nairobija;
- UN-ove Organizacije za hranu i zemljoradnju (FAO), iz Rima;
- UN-ova Gospodarskog povjerenstva za Afriku, iz Addis Abebe;
- Svjetske banke, iz Washingtona, D.C.;
- Udruge dužnosnika zemljišne uprave (MOLA), pod upravom UN-ova Gospodarskog povjerenstva za Europu (UNECE); te
- Stalnog odbora za infrastrukturu GIS-a za Aziju i Pacifik (PCGIAP), koji je osnovala UN-ova Regionalna kartografska konferencija za Aziju i Pacifik.

Pokrovitelji Radionice u Bathurstu bili su UN-ov Odsjek za gospodarska i društvena pitanja (DESA), Pododsjek za statistiku, iz New Yorka, te FIG i naročito FIG-ovo Povjerenstvo 7 (katastar i upravljanje zemljištem). Radionicu su također sponzorirali Vlada Novog Južnog Walesa i pokrovitelji (Hewlett Packard, Kodak Aerial Imaging i MapInfo), te Centar za zemljišne informacije Novog Južnog Walesa, Australijski geodetski institut i Sveučilište Charles Sturt.

Bathurstska deklaracija nalazi se na Web stranicama Sveučilišta u Melbourneu i na FIG-ovim stranicama, a njezin sažetak glasi:

Gotovo sva današnja društva prolaze kroz brze promjene uzrokovane raznim čimbenicima koji uključuju pritisak sve brojnijeg stanovništva na zemljište, naročito u gradskim područjima. Stanovništvo svijeta već je doseglo brojku od šest milijardi. Siromašni su sve više koncentrirani u predgrađima i ilegalnim četvrtima gradova koji se neprestano šire. Sve su očitije spolne nejednakosti u pristupu gospodarskim i društvenim prilikama. Za trideset će godina dvije trećine stanovništva svijeta živjeti u gradovima, a raspoloživost pitke vode približava se kritičnoj točki. Uz današnji stupanj potrošnje dvije trećine stanovništva svijeta živjet će do 2025. godine u uvjetima nedostatka vode. Izazov s kojim smo suočeni nije samo u ispunjavanju potreba stanovništva za hranom, mjestom za stanovanje i kvalitetnim životom, već i u osiguravanju mogućnosti ispunjenja potreba budućih naraštaja.

Nesigurna vlasnička prava otežavaju iskorištavanje ruralnih i urbanih zemljišta, ulaganje u njih te onemogućuju učinkovito upravljanje i stvaranje aktivnoga građanskog društva. Nekoordinirani razvoj, loše planiranje, upravljanje i iskorištavanje zemljišta te sve veća ranji-

vost stanovništva zbog prirodnih katastrofa i ekološkog propadanja još više otežavaju hvatanje u koštac s tim izazovom. Ako nije osiguran učinkovit pristup imovini, gospodarstvo ne može napredovati i cilj održivog razvoja se ne može postići.

Svijet se, međutim, mijenja. Sve veća svijest o tim problemima, bolje razumijevanje posljedica našeg djelovanja i veća mogućnost prikupljanja i korištenja relevantnih podataka pomažu provođenje potrebnih promjena. Ti nas problemi prisiljavaju na preoblikovanje sustava upravljanja zemljištem kako bi se osiguralo održavanje održivog razvoja i učinkovitih tržišta zemljištem. Sustavi upravljanja zemljištem morat će brzo odgovarati na te promjene. UN-ova i FIG-ova zajednička Radionica o uživanju zemljišta i katastarskim infrastrukturama za održivi razvoj u Bathurstu odgovorila je na taj izazov.

Institucije i infrastrukture za upravljanje zemljištem morat će se razviti i prilagoditi svojoj često neprikladan i uzak fokus kako bi se mogle nositi s nizom novih potreba i tehnologija, te s neprestano mijenjajućim formalnim uvjetima rada. Također se moraju neprestano prilagođavati složenim odnosima ljudi i zemljišta, te istodobno mijenati odnose između ljudi i vlada, a sve bi to trebalo dovesti do poboljšanih sustava upravljanja.

Bathurstska je radionica istražila glavna pitanja koja se tiču jačanja pravila, institucija i infrastrukture povezanih s upravljanjem zemljištem, te je posebno istaknula sljedeće:

- budućnost odnosa ljudi i zemljišta;
- ulogu zemljišta u održivom razvoju;
- pravila vezana uz hranu, vodu i zemljište;
- sustave uživanja zemljišta i upravljanja zemljištem;
- interakciju tržišta zemljištem, uknjižbe zemljišta, prostornog planiranja i vrednovanja; te
- preoblikovanje sustava upravljanja zemljištem.

Za svako od tih ključnih područja Radionica je istražila postojeću situaciju u okviru neprestano mijenjajućih sustava upravljanja zemljištem te su donesene preporuke za razvoj prava na uživanje zemljišta, institucija i infrastruktura za upravljanje zemljištem i katastarskih sustava, kako bismo se mogli suočiti s izazovom promjena koje donosi 21. stoljeće.

Bathurstska deklaracija o upravljanju zemljištem za održivi razvoj poziva na obvezu osiguravanja učinkovite, zakonom regulirane sigurnosti uživanja zemljišta i pristupa imovini za sve ljude, uključujući manjine, one koji žive u siromaštvu i druge ugrožene skupine. U Deklaraciji se prepoznaje potreba za promicanjem institucijskih reformi kako bi se olakšao održivi razvoj, te za ulaganjem u potrebnu infrastrukturu za upravljanje zemljištem. Time se omogućuje jednak pristup gospodarskim prilikama povezanim sa zemljištem. Deklaracija potiče međunarodnu zajednicu i vlade na se obvezu da će do 2010. godine prepoloviti broj ljudi širom svijeta koji nemaju učinkovit pristup sigurnim imovinskim pravima na zemljište.

Radionica daje niz preporuka za ostvarivanje te obveze. Preporuke vezane uz pravila i institucijske reforme moraju osigurati uravnotežen i integriran pristup rješavanju odnosa u uživanju zemljišta u urbanim i ruralnim društvima. Preporuča se puno i aktivno sudjelovanje lokalnih zajednica u osmišljavanju i provođenju reformi. Od kritične je važnosti potreba razvijanja infrastruktura za upravljanje zemljištem koje će učinkovito rješavati uvijek nove zahtjeve zajednice. Napokon, informacijska tehnologija smatra se važnim čimbenikom u razvoju potrebne infrastrukture i omogućavanju građanima da se njome učinkovito koriste.

Održivi razvoj ne može se postići bez učinkovitog sustava upravljanja zemljištem.

Miodrag Roić